
Модул 2020

Свръхзадлъжнялост, потребление, благосъстояние и заетост

Модул 2020 включва специфични въпроси, отнасящи се до свръхзадлъжнялостта, потреблението, благосъстоянието и заетостта на домакинствата и лицата.

Въпросите свързани със свръхзадлъжнялостта, потреблението и благосъстоянието се събират на ниво домакинство и се отнасят за домакинството като цяло.

Въпросите, които са свързани със заетостта се събират за всички настоящи членове на домакинството на възраст 16 и повече години.

Единици на наблюдение

- **Свръхзадлъжнялост, потребление и благосъстояние**

Единицата на наблюдение е домакинството.

- **Заетост**

Единици на наблюдение са всички настоящи членове на домакинството на възраст 16 и повече години.

Начини на събиране на данни

Провеждат се само индивидуални интервюта с респондента. Косвени интервюта са позволени само в изключителни случаи за лица временно отсъстващи или недееспособни.

Благосъстояние

- HV010 Оценка на стойността на основното жилище (Въпрос МН2)

Домакинството трябва да предположи каква би била цената на жилището, ако реши да го продаде в момента.

Целта НЕ е да събира информация за цената, на която имотът е закупен в миналото.

- HV070 Сума оставаща до погасяване на ипотеката върху основното жилище (Въпрос МН1)

Трябва да бъде предоставена само сумата, останала до погасяване на ипотечен кредит, чиято единствената цел е закупуване на основното жилище. Ако домакинството има повече от една ипотека за закупуване на основното жилище, трябва да се предостави общата сума от всички ипотеки, останали за погасяване.

- HV020 Притежание на недвижими имоти, различни от основното жилище (Въпрос МН3)

Променливата дава информация дали домакинството притежава недвижими имоти, различни от основното жилище.

Под недвижими имоти трябва да се разбира собственост под формата на земя (напр. строителен парцел, поле, гора) или сгради, които домакинството притежава. Включват се и имоти, използвани за стопански цели, но са собственост на домакинството.

Споделената собственост и имотите в чужбина също трябва да бъдат включени.

- HV080 Възможност за поддържане на същия стандарта на живот чрез спестявания (Въпрос МН17)

Целта на въпроса е да установи колко месеца домакинството би могло да поддържа същия стандарт на живот, използвайки спестявания, без да получава никакъв доход. Респондентът трябва да бъде попитан за ситуация, при която домакинството няма да получава никакъв доход и няма да взема назаем пари, а ще използва спестяванията си вместо доход.

Спестяванията включват:

- парични депозити, обикновено в банка, кредитни институции, взаимоспомагателна каса и др.
- пари, държани вкъщи.

Включват се спестовни сметки и депозити в банки в чужбина.

Заетост

- PL230 Сектор на заетостта (Въпрос МР2)

Въпросът се отнася за текущата работа на респондента. Има за цел да събере информация дали респондентът е нает в публичния или в частния сектор.

Публичният сектор включва всички държавни, областни, общински институции и централната банка.

Частният сектор се състои от всички фирми, които не са част от публичния сектор.

Лицата, наети чрез агенция посредник или компания, а извършват дейност за трети лица при изпълнение на дадена работа (освен ако няма трудов договор за неограничен срок с агенцията или компанията), се считат за наети в частния сектор.

- PL250 Брой месеци на платена работа (Въпрос МР1)

Въпросът се отнася за броя месеци, през които лицето е извършвало платена работа през отчетния период на дохода (2019 г.). Броят месеци на платена работа не е непременно обвързан с основната дейност от въпрос Р25. Например ако респондентът е

работил 2 дни през май и 20 дни през юни, той трябва да бъде записан в PL250 като работил два месеца, докато той ще бъде записан в P25 като работил един месец.

„Работа“ означава всяка дейност, за която се плаща възнаграждение. Това могат да бъдат парични плащания или плащания в натура (плащане в стоки или услуги, а не в пари).

- PL280 Регистрация за безработица (Въпрос MP3)

В променливата се събира информация за лица, които през отчетния период на дохода (2019 г.) са били безработни поне за един месец.

Като регистрирано за безработица лице трябва да се разбира такова, което е подало документи в Агенцията по заетостта като безработно.

Потребление

- HC010 Храна у дома (Въпрос MH5)

Въпросът се отнася за разходите на домакинството за храна и безалкохолни напитки за домашна консумация през миналия месец. Доставките на храна за вкъщи трябва да бъдат изключени, дори ако се консумират у дома.

Включват се всички видове хранителни продукти и безалкохолни напитки.

- HC020 Храна и напитки извън дома (Въпроси MH6 и MH7)

Отчитат се разходите за храна и напитки (алкохолни и безалкохолни), консумирани извън дома през последния месец. Разходите на всички членове на домакинството за храна или напитки извън дома трябва да бъдат отчетени.

Включват се разходите на домакинството за ресторанти, питейни заведения, кафенета, сладкарници, столове, доставка на храна по домовете и други заведения предлагащи храни и напитки.

- HC030 Обществен транспорт (Въпроси MH8 и MH9)

Въпросът се отнася за разходите на домакинството за обществен транспорт (vlak, автобус, трамвай, самолет, метро, такси и т.н.) през миналия месец. Въздушният и воден транспорт се включват само, ако се използват редовно (например всяка седмица / месец).

Ако домакинството е закупило годишен или тримесечен абонамент за обществен транспорт, трябва да бъде предоставена средната месечна стойност.

- HC040 Личен транспорт (Въпроси MH10 и MH11)

Тази променлива трябва да отчете разходите на домакинството за личен транспорт, което включва разходи за: гориво, зареждане (на електрически автомобили или тротинетки), застраховка, поддръжка и ремонт на автомобила, абонамент за паркиране, данъци и т.н., но не и разходите за придобиване на самото превозното средство. Разходите за служебен автомобил са включени само ако респондентът използва

автомобила за лични цели и освен това има разходи, свързани с него, напр. плаща за гориво. Ако тези разходи се възстановяват от работодателя, трябва да бъдат изключени.

Ако домакинството има значителни разходи, свързани с личния транспорт (например автомобилна застраховка), които се плащат ежегодно или на тримесечие, трябва да се предостави средната месечна стойност.

Когато респондентът или някой от членовете на домакинството пътува с някой друг (например колега), който използва личния си автомобил, а респондентът/домакинството допринася за разходите, тогава трябва да бъде предоставена сумата, платена през последния месец.

- HC050 Спестявания (Въпрос МН16)

Въпросът се отнася до това дали доходите на домакинството му позволяват да спестява пари или не. Под обикновен месец трябва да се разбира такъв, който е представителен за периода като цяло. Ако е трудно да се определи обикновен месец, тогава информацията трябва да бъде предоставена за последния месец, в който няма извънредни разходи.

Свърхзадлъжнялост

- HI020 Просрочени задължения по нежилищните сметки (Въпрос МН4)

Домакинството има просрочени задължения, ако някоя от сметките за нежилищни нужди не е изплатена навреме през последните 12 месеца по финансови причини.

Сметките за нежилищни разходи включват разходи, свързани с образование (такси за обучение), здравеопазване (разходи за медицински услуги), интернет, телевизия, сметки за телефон и мобилни телефони и всякакви други разходи, които не са обвързани с поддръжката на жилището. Изключват се комунални плащания, наем или ипотека и плащания по потребителски кредити.

Забележка: Просрочените задължения, възникнали в резултат на грешки или забравяне за извършване на плащания и не свързани с финансови затруднения, не трябва да се вземат предвид.

- HI090 Брой заеми (с изключение на ипотеките за покупка на основно жилище) (Въпрос МН13)

Въпросът трябва да установи броя на заемите, които домакинството изплаща.

Става въпрос за заеми свързани с покупката на превозно средство, образование, почивка, придобиване на имоти, потребителски кредити, разходи за кредитни карти. Заеми, взети от небанкови институции, семейство/приятели трябва да бъдат включени. Ипотечните кредити за закупуване на основно жилище НЕ трябва да бъдат включени.

- HI100 Предназначение на заемите (без ипотеки за покупка на основно жилище) (Въпрос МН14)

Променливата се отнася за причината, поради която е било необходимо домакинството да изтегли/вземе заем. Причините могат да бъдат свързани със закупуване на имущество (мебели, електроуреди, ремонт), покупка на автомобил, почивка/екскурзия, здравеопазване, образование, покриване на дневни разходи, финансиране на личен бизнес, рефинансиране на стари задължения или други. Покупката на имот в страната и чужбина (различен от основното жилище) чрез заем също се включва в причина „Закупуване на имущество“. Възможен е повече от един отговор.

- НН110 Източник на кредити (без ипотeki за покупка на основно жилище) (Въпроси Q21 и МН12)

Въпросът цели да установи какъв е източникът на заема. Възможен е повече от един отговор.

Банките и финансовите институции, върху които се упражнява контрол от национална или международна банкова институция се отнасят към отговор 1.

Компаниите за бързи кредити и заложените къщи се отнасят към отговор 2. Те нямат пълен банков лиценз и не подлежат на контрол от страна на национална или международна банкова институция.

- НН120 Дължима сума за миналия месец по заеми (без ипотeki при покупка на основно жилище) (Въпрос МН15)

Въпросът се отнася за общата сума, която домакинството е изразходвало през миналия месец за всички заеми, които изплаща. Разходите за ипотека на основното жилище **не трябва** да бъдат включени.

В случай, че домакинството изплаща заема не на ежемесечни вноски (а например на всеки 3 месеца), трябва да бъде предоставена средната месечна стойност.